

มคอ. ๓ รายละเอียดของรายวิชา

แต่งแปลบาลี ๐๐๐ ๑๔๖

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	วิทยาเขตขอนแก่น คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาปรัชญา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา	๐๐๐ ๑๔๖ แต่งแปลบาลี (Pali Composition and Translation)
๒. จำนวนหน่วยกิต	๒ หน่วยกิต ๒ (๓-๐-๔)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา	หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา วิชาแกนพระพุทธศาสนา
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร, อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา และอาจารย์ผู้สอน	อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พระมหาปพน กตสาโร ,ผศ.ดร. พระครูปริยัติธรรมวงศ์, รศ.ดร. พระมหาประทีป สณฺญโม, ดร. พระสมบัตร์ ฐิตญาโณ, ดร. ผศ.ดร.พลเฝ้า เพ็งวิภาศ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา พระมหาปพน กตสาโร ,ผศ.ดร. อาจารย์ผู้สอน พระมหาปพน กตสาโร ,ผศ.ดร. นธ.เอก,ป.ธ.๖, พธ.บ.(ปรัชญา),MA.(Phil),พธ.ด.(ปรัชญา)
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน	ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๔ ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาปรัชญา
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)	ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)	ไม่มี
๘. สถานที่เรียน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ต.โคกสี อ.เมือง จ.ขอนแก่น
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด	๑ พ.ย. ๒๕๖๔

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้นิสิตรู้และเข้าใจหลักบาลีไวยากรณ์เพื่อการแต่งการแปลบาลี และความสัมพันธ์ของบทในประโยคภาษาบาลี หลักการแต่งและการแปลภาษาบาลีทั้งโดยอรรถและโดยพยัญชนะให้ถูกต้องตามหลักภาษา หลักการแต่งและการแปลประโยคพิเศษและสำนวนที่ควรทราบ การแปลบาลีเป็นไทยและแปลไทยเป็นบาลีจากหนังสือที่กำหนด

๑. วัตถุประสงค์

นิสิตศึกษารายวิชานี้จบแล้วสามารถ

๑. รู้และเข้าใจหลักไวยากรณ์เพื่อการแต่งแปลบาลี
๒. รู้และเข้าใจประโยค และความสัมพันธ์ของบทในประโยคภาษาบาลี
๓. รู้และเข้าใจหลักการแปลและการแต่งบาลี
๔. รู้และเข้าใจประโยคพิเศษและสำนวนบาลี
๕. รู้และเข้าใจการแปลบาลีเป็นไทยและการแปลไทยเป็นบาลี

๒. วัตถุประสงค์ในการการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

๑. เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการศึกษายุคใหม่
๒. เพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้ทันสมัย
๓. เพื่อปรับปรุงเนื้อหาวิชาที่สอนให้สอดคล้องกับความจำเป็นที่แท้จริง

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาการแต่งบาลี การแปลบาลี ทั้งโดยอรรถและโดยพยัญชนะให้ถูกต้องตามหลักภาษา การแต่งและการแปลประโยคพิเศษและสำนวนที่ควรทราบ การแปลบาลีเป็นไทยและแปลไทยเป็นบาลีจากหนังสือที่กำหนด

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา แจ้งการให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์สาขาและในห้องเรียน
- อาจารย์ประจำรายวิชา อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ โดยมีการแจ้งผ่านทาง Email Address)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๔.๑ การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
ด้านบุคลิกภาพ	มีการสอดแทรกเรื่องการสำรวมในสมณภาวะ การครองจีวรหรือการแต่งกาย การเข้าสังคมและศาสนพิธี เทคนิคการเจรจา สื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และการวางตัวในการทำงานในบางรายวิชาที่เกี่ยวข้อง และในกิจกรรมปัจฉิมนิเทศก่อนที่นิสิตจะสำเร็จการศึกษา
ด้านภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบตลอดจนมีวินัยในตนเอง	-กำหนดให้มีรายวิชาซึ่งนิสิตต้องทำงานเป็นกลุ่มและมีการกำหนดหัวหน้ากลุ่มในการทำรายงานตลอดจน กำหนดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอรายงานเพื่อเป็นการฝึกให้นิสิตได้สร้างภาวะผู้นำและการเป็นสมาชิกกลุ่มที่ดี -มีกิจกรรมนิสิตที่มอบหมายให้นิสิตหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้าในการดำเนินกิจกรรมเพื่อฝึกให้นิสิตมีความรับผิดชอบ -มีกติกาที่จะสร้างวินัยในตนเองเช่นการเข้าเรียนตรงเวลาเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เสริมความกล้าในการแสดงความคิดเห็น
ทักษะ IT	การนำเสนอรายงานในชั้นเรียน กำหนดให้นิสิตนำเสนอรายงานโดยใช้ Power Point หรือ การตัดต่อ VDO สั้น ๆ ๕ -๗ นาที นำเสนอหน้าชั้นและโพสต์ลงใน You Tube หรือ Facebook เพื่อเพิ่มทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ประมวลผลทางสถิติ
จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	มีการให้ความรู้แก่นิสิตในการนำเอาความรู้ทางด้านภาษาบาลีไปใช้ในการทำงานที่จะทำให้นิสิตอยู่ร่วมกับคนอื่นและคนในสังคมได้

๔.๒ การพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละด้าน (จาก มคอ.๒ หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐)

๑. ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม	๒. ทักษะด้านความรู้					๓. ทักษะทางปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	
	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	●	○	○

๔.๒.๑ คุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม
(๑) มีศีลธรรม และศรัทธา อุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา	(๑) สอดแทรกเรื่องศีลธรรม ศรัทธา จิตสาธารณะและการเสียสละเพื่อส่วนรวม ในการเรียนการสอน	(๑) สังเกตพฤติกรรมของนิสิตในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง (๒) อภิปราย รายงาน การนำเสนอและการตอบคำถาม
(๔) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์	(๑) ขณะบรรยาย หรือทำกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บรรยายจะสอดแทรกเรื่องการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์	(๑) ประเมินโดยผู้สอนและเพื่อนสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน (๒) ประเมินจากผลงานและความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย

๔.๒.๒ ความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา
(๑) มีความรู้ ความเข้าใจ หลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา	(๑) สอนแบบบรรยายและใช้โจทย์ปัญหา	(๑) ทดสอบย่อย (๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน (๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย (๔) นำเสนอผลงาน

๔.๒.๓ ทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา
(๑) สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน	(๑) สอนแบบบรรยายโดยใช้ภาพประกอบ (๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ (๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ	(๑) ทดสอบย่อย (๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน (๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย

๔.๒.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
(๒) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จัก	(๑) มอบหมายงานกลุ่ม	(๑) สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออก

ควบคุมอารมณ์ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล	(๓) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน	ระหว่างการเรียนรู้การสอนและการทำงานร่วมกับเพื่อน (๒) ประเมินผลงานที่ได้รับมอบหมาย (๓) พิจารณาจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต
---	---	--

๔.๒.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
(๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน	(๑) สอนโดยการฝึกปฏิบัติ (๒) มอบหมายงานค้นคว้าความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ	(๑) ทดสอบย่อย (๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน (๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑.แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑-๒	คำชี้แจง - ชี้แจงแนวการเรียนการสอน - นำเข้าสู่บทเรียน บทที่ ๑ หลักไวยากรณ์เพื่อการแต่ง-แปลบาลี - นามและการแจกนาม - หน้าที่ของนาม - บทที่ใช้เป็นประธานในประโยค - บทกิริยา - บทขยายกิริยา	๑-๔	แนะนำการเรียนตามรายละเอียดวิชา (มคอ.๓) -Power Point -ซักถามข้อสงสัย	พระมหาพพน กตสารโร ผศ.ดร.
๓-๔	บทที่ ๒ ประโยคในภาษาบาลี - ประโยคที่จัดตามโครงสร้างทางไวยากรณ์ - ประโยคที่จัดตามเนื้อหา - ประโยคที่จัดตามหลักสัมพันธ์	๕-๘	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระมหาพพน กตสารโร ผศ.ดร.

<p>๕-๖</p>	<p>บทที่ ๓ ความสัมพันธ์ของบทในประโยค</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความหมาย ลักษณะและหน้าที่ของบท - ความสัมพันธ์ระหว่างบทประธานกับบทขยาย ประธาน - ความสัมพันธ์ระหว่างบทประธานกับบทกิริยาในระหว่าง - ความสัมพันธ์ระหว่างบทประธานกับบทกิริยาในคุ่มพากย์ - ความสัมพันธ์ระหว่างบทกรรมกับบทกิริยา 	<p>๙-๑๒</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท 	<p>พระมหาพพน กตสารโ ผศ.ดร.</p>
<p>๗-๘</p>	<p>บทที่ ๔ หลักการแปล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเภทการแปล - หลักการแปลและลำดับการแปลบาลี - หลักการแปลประโยคเลขนอก-เลขใน - หลักการแปลประโยคอุปมา-อุปไมย 	<p>๑๓-๑๖</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท 	<p>พระมหาพพน กตสารโ ผศ.ดร.</p>
<p>๙-๑๐</p>	<p>บทที่ ๕ หลักการแต่ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักการเรียงนิบาต - หลักการเรียงบทนามนาม - หลักการเรียงบทวิเศษณะ - หลักการเรียงบทกิริยา - หลักการวางบทกิริยาวิเศษณะ - หลักการเรียงวิภक्ति์ตตา 	<p>๑๗-๒๐</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท 	<p>พระมหาพพน กตสารโ ผศ.ดร.</p>
<p>๑๑-๑๒</p>	<p>บทที่ ๖ แต่งแปลประโยคพิเศษและสำนวนบาลี</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแต่งแปลประโยคคาโกโลกนัย - การแต่งแปลประโยคนาคโสณติ - การแต่งแปลประโยคตั้งเอตทัคคะ - การแต่งแปลประโยคประชุมกัน - การแต่งแปลประโยคตรีสถาม-ทูลตอบ - การแต่งแปลประโยคถาม-ตอบเรื่องสุขทุกข์ - การแต่งแปลประโยค กิมงค์ ปน,ปคว - การแต่งแปลประโยค สกุกา - สำนวนไทยสันทัดเกี่ยวกับบาลีที่ควรทราบ 	<p>๒๑-๒๔</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท 	<p>พระมหาพพน กตสารโ ผศ.ดร.</p>

๑๓-๑๔	บทที่ ๗ การแปลบาลีเป็นไทย - การแปลยกศัพท์ - การแปลโดยพยัญชนะ - การแปลโดยอรรถ	๒๕-๒๘	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระมหาพน กตสารโ ผศ.ดร.
๑๕	บทที่ ๘ การแปลไทยเป็นบาลี - แปลไทยเป็นบาลี ประโยคคัตถะ - แปลไทยเป็นบาลี ประโยคกัตตุวาก - แปลไทยเป็นบาลี ประโยคกัมมวาก - แปลไทยเป็นบาลี ประโยคภาววาก - แปลไทยเป็นบาลี ประโยคเหตุกัตตุวาก - แปลไทยเป็นบาลี ประโยคเหตุกัตตุวาก - แปลไทยเป็นบาลี ประโยคสำนวนนิยม - แปลไทยเป็นบาลี ประโยคการสนทนาด้วย ภาษาบาลี	๒๙-๓๐	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระมหาพน กตสารโ ผศ.ดร.
๑๖	สรุปองค์ความรู้ทั้งหมด	๓๑-๓๒	สรุปสาระสำคัญทั้งหมด	พระมหาพน กตสารโ ผศ.ดร.

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการเรียนรู้*	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	๑.๑, ๒.๑, ๓.๑, ๔.๑	สอบระหว่างภาค สอบประเมินผลปลายภาค	๘ ๑๖	๒๐% ๖๐%
๒	๑.๑ ๒.๑ ๓.๑ ๔.๑	วิเคราะห์กรณีศึกษา / การค้นคว้า ความกระตือรือร้น การนำเสนอ รายงาน ความรับผิดชอบ งานกลุ่ม / ผลงาน ส่งงานตามกำหนด ทดสอบประจำบท / สอบย่อย	ตลอดภาค การศึกษา	๓๐%
๓	๑.๑ ๒.๑	พฤติกรรมกรเข้าชั้นเรียน ระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา	ตลอดภาค การศึกษา	๑๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑.เอกสารและตำราหลัก

- คณะกรรมการแต่งตั้งตำราหมากฎราชวิทยาลัย, **วิธีแปลมครเป็นไทย วิธีแต่งฉันท**, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์หมากฎราชวิทยาลัย, พ.ศ. ๒๕๔๑.
- จริญญา วรรณกสิณานนท์, ดร., **บาลียุคใหม่ เรียนง่ายกว่าเดิม**, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พุทธลีลา พ.ศ. ๒๕๔๙.
- จำลอง สารพัดนึก, รศ.ดร., **แบบเรียนเร็วมหาบาลีเล่ม ๑**, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พ.ศ. ๒๕๔๔.
- พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช), **หลักการแปลไทยเป็นมครสำหรับชั้นประโยค ป.ธ. ๔-๕**, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เลี้ยงเชียง, พ.ศ. ๒๕๔๑.
- เวทย์ วรรณัญ, **แบบเรียนบาลีไวยากรณ์สมบูรณ์เล่ม ๑**, กรุงเทพมหานคร: หจก.ไทยรายวันการพิมพ์, ๒๕๔๙.
- พระมหาประสิทธิ์ สิริปัญญา, **แต่งและแปลบาลี**, โรงพิมพ์นิติธรรมการพิมพ์, ๒๕๕๐.

๒.เอกสารและข้อมูลสำคัญ

เอกสารประกอบการสอน **วิชาแต่งแปลบาลี** : คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๖๐
หนังสืออุภัยพากยปริวัตน์ ภาค ๑-๒ (สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส)

๓.เอกสารและข้อมูลแนะนำ

เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อในรายวิชา เช่น google, wikipedia, คัมภีร์อภิธานปิฎก และคัมภีร์อื่นๆ
ที่เกี่ยวข้อง, คำอธิบายศัพท์เฉพาะทางภาษาบาลี

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑.กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

การประเมินประสิทธิผลของรายวิชานี้ นิสิตได้จัดทำเป็นกิจกรรมทางวิชาการในการนำแนวคิดและความคิดเห็น
จากนักศึกษาและผู้เข้าร่วม ดังนี้

- ๑) จัดให้มีการเสวนากลุ่ม ระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนิสิตผู้เรียน
- ๒) การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมในด้านต่างๆของผู้เรียน
- ๓) จัดทำแบบประเมินรายวิชา และแบบประเมินผู้สอน
- ๔) ให้การเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ซึ่งจัดทำขึ้นให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารกับทางผู้สอนได้

๒.กลยุทธ์การประเมินการสอน

กลยุทธ์ในการรวบรวมข้อมูล เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของการสอน ดังนี้

- ๑) การศึกษา สังเกตการณ์ การสอน ของผู้ร่วมทีมการสอน
- ๒) ประเมินผลคะแนนที่ได้จากการสอบทุกครั้ง

๓) ประเมินทบทวนผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นระยะ

๓. การปรับปรุงการสอน

ภายหลังจากการประเมินการสอนในข้อ ๒ เสร็จแล้ว จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมเสวนาในการระดมสมอง เพื่อหาข้อที่ดีที่สุด และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- ๑) จัดให้มีการสัมมนา เรื่องการจัดการเรียนรายวิชานี้
- ๒) การทำวิจัยในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

ในระหว่างการสอนรายวิชานี้กำลังดำเนินไป ผู้สอนต้องมีการทบทวนผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในรายวิชาเป็นระยะ จากการสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงการพิจารณาจากผลการสอบประจำบท การสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทดสอบผลสัมฤทธิ์โดยภาพรวมในวิชานี้ ดังนี้

- ๑) การทวนสอบ การให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์ท่านอื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่ใช่อาจารย์ผู้สอนประจำวิชา
- ๒) ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบจากรายงาน หลักการให้คะแนนสอบและการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากการประเมินผลและทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของรายวิชาแล้ว ได้มีการจัดการวางแผนปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพ ดังนี้

- ๑) ปรับปรุงรายวิชาทุกๆ ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลงานทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ ตามข้อ ๔.
- ๒) อาจเปลี่ยน หรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนมีมุมมองในเรื่องการนำความรู้จากรายวิชานี้มาแก้ปัญหาต่างๆได้ หรืองานวิจัยแนวคิดใหม่ๆของผู้สอน
